

transfo



⚡ ONDER HOOGSPANNING
**TINNE VAN DER STRAETEN
OVER DE ENERGIETRANSITIE**

⚡ SUPERGELEIDERS
**DUAAL LEREN BIJ
VAN NOTEN & ZONEN**

⚡ RESEARCH
**HET GROTE GELIJK
VAN GELIJKSTROOM**

VOLTA

KRUISPUNT VAN ELEKTROTECHNIEK
CARREFOUR DE L'ELECTROTECHNIQUE

Beste lezer,

Hoewel onze wereld de laatste tijd vaak lijkt stil te staan, evolueert onze sector sneller dan ooit tevoren. Zo blijft het coronavirus ons achtervolgen en onze inventiviteit aanspreken. Daarom bieden we bij Volta steeds meer opleidingen online aan, zodat je altijd en overal kan bijleren over je vak. Want je kan maar beter zo goed mogelijk op de hoogte zijn van de laatste trends en technologieën.

Zo'n recente evolutie is de comeback van gelijkstroom, het geesteskind van Thomas Edison dat 140 jaar na het verloren duel met wisselstroom uiteindelijk toch op de rand van de doorbraak staat. Het is een belangrijk onderdeel van de energietransitie, een thema dat in grote mate de nabije toekomst van onze sector zal bepalen. Daarover gingen we ook even aankloppen bij Tinne Van der Straeten, onze federale minister van Energie. Zij legt uit wat die transitie precies inhoudt en welke rol elektrotechnici hierin spelen.

Veel leesplezier met deze eerste editie van het vernieuwde transfo-magazine!

Peter Claeys
Directeur Volta



Elektrotechnici: stroomversnellers van de energietransitie

Meer windmolens op de Noordzee, meer elektrische wagens op de Belgische wegen, meer slimme energiebeheersystemen in onze huizen ... De energietransitie lijkt stilaan in een stroomversnelling te komen. Wat ook steeds duidelijker wordt, is dat elektrotechnici een cruciale rol spelen in de overgang naar 100% hernieuwbare energie in 2050. "Niet alleen als installateurs, maar ook als adviseurs", zegt federaal minister van Energie Tinne Van der Straeten.

In 'Onder hoogspanning' spreken we met experts en beleidsmakers over de belangrijkste ontwikkelingen in onze sector. In deze aflevering: federaal minister van Energie Tinne Van der Straeten over de rol van elektrotechnici in de transitie naar duurzame energie.

Alleen maar hernieuwbare energie in 2050, is dat wel haalbaar?

Tinne Van der Straeten: "Absoluut. De transitie is volop aan de gang, nu moeten we de bal vooral aan het rollen houden. Dat doen we op federaal niveau door de capaciteit van onze windmolens op de Noordzee bijna te verdrievoudigen van 2,2 GW naar 5,8 GW. Dat is Noordzeestroom voor elk Belgisch gezin. In niet-elektrificeerbare sectoren zoals de zware industrie kijken we dan weer naar groene waterstof en hernieuwbare moleculen om fossiele brandstoffen te vervangen. Om de voortrekkersrol van België in waterstoftechnologie te versterken, stelden we een federale waterstofstrategie op."

Welke rol is weggelegd voor elektrotechnici in deze hele transitie?

Tinne Van der Straeten: "In de switch naar 100% hernieuwbare energie ligt de focus op elektrificatie. Dan denk ik heel concreet aan intelligente laadstations voor elektrische voertuigen en systemen voor de productie en het verbruik van groene waterstof. Ook de vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en energiebesparende technologieën zal blijven stijgen. Die slimme technologieën helpen ons om de energieproductie en -consumptie op elkaar af te stemmen en het net te balanceren, zonder comfortverlies voor de consument. Elektrotechnici maken die elektrificatie mogelijk en zijn dus een onmisbare schakel op weg naar een duurzame energievoorziening."

Hoe zal de energietransitie de job van elektrotechnici veranderen?

Tinne Van der Straeten: "We evolueren naar een maatschappij waarin energievoorziening een dienst wordt: Energy As a Service. Dat vereist ook



een andere aanpak van elektrotechnici. In plaats van eenmalig een systeem of apparaat te installeren in opdracht van een bouwheer, zullen ook permanente monitoring en interventies bij klanten een vaste taak van elektrotechnici worden."

"We evolueren richting een maatschappij waarin energievoorziening een dienst wordt: Energy As a Service."

Hoe kunnen elektrotechnici hun klanten het best ondersteunen?

Tinne Van der Straeten: "Door ze comfort te bieden. Bedrijven en consumenten willen energie besparen of efficiënter verbruiken, maar weten vaak niet hoe. Als elektrotechnicus ben je de geknipte persoon om die eindgebruikers slimme oplossingen aan te reiken. Niet

alleen met technisch werk, maar ook met advies kan je dus een grote meerwaarde betekenen."

Welke uitdagingen staan onze sector nog te wachten in de transitie?

Tinne Van der Straeten: "We moeten erover waken dat alle slimme technologieën compatibel zijn met elkaar. Het is in de eerste plaats een taak van de overheid om open access en uniforme protocollen te garanderen, maar de elektrotechnische sector heeft een belangrijke rol als adviseur om ons die protocollen te helpen stroomlijnen. Niet alleen de eindgebruikers vertrouwen dus op de expertise van elektrotechnici, maar ook wij, de beleidsmakers."

Waar hoopt u in 2030 te staan met de transitie?

Tinne Van der Straeten: "Ik hoop dat we op verschillende gebieden enkele stappen verder zullen staan. In de uitbreiding van ons windmolenpark en onze groei als invoer- en doorvoerhub voor groene waterstof, bijvoorbeeld. Verder hoop ik dat de consument de

transitie mee in handen neemt door met slimme technieken het net zoveel mogelijk in balans te brengen. Daarvoor zal de steun van experts uit de elektrotechnische sector cruciaal zijn. Maar laat me duidelijk zijn: ook na 2030 zullen we nog veel inspanningen moeten leveren om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Ik heb er alvast vertrouwen in."

"Bedrijven en consumenten willen energie besparen of efficiënter verbruiken, maar weten vaak niet hoe. Als elektrotechnicus ben je de geknipte persoon om oplossingen aan te reiken."



Non-discriminatiecode: werk aan een inclusieve werkplek

Onze werkplekken zijn een weerspiegeling van de samenleving en zijn dus even divers. Elke werknemer verdient gelijke kansen, ongeacht zijn afkomst, leeftijd, seksuele geaardheid, nationaliteit, levensbeschouwing ... Toch blijven vooroordelen, stereotypen en discriminatie opduiken. Dat is niet alleen schadelijk voor je werknemers, maar kan ook negatieve gevolgen hebben voor de werking van je bedrijf en zelfs juridische gevolgen hebben.

Om je te helpen bouwen aan een inclusieve werkomgeving hebben een aantal sectoren - waaronder die van de elektrotechniek - de krachten gebundeld en een non-discriminatiecode ontwikkeld. De bedoeling? Je inspireren en een basis aanreiken voor een antidiscriminatiebeleid of gedragscode op maat van jouw bedrijf.

Je vindt de non-discriminatiecode op www.volta-org.be of via de QR-code.



Aanvullende vergoeding voor zachte landingsbaan

Arbeiders kunnen met een zachte landingsbaan geleidelijk aan het einde van hun loopbaan inzetten. Dat kan op verschillende manieren.

Voor arbeiders vanaf **58 jaar**:

- Een overstap naar een andere functie.
- Een aanstelling als peter of meter in een peter-/meterschapstraject.
- Een overgang van een ploegen- of nacht- naar een dagsysteem.

Vanaf **60 jaar** kunnen arbeiders overschakelen van voltijdse tewerkstelling naar een viervijfdeeregeling.

De nieuwe arbeidsvoorwaarden kunnen voor bepaalde of onbepaalde duur vastgelegd worden en gaan in op de eerste dag van de volgende maand. Werknemers die door de loopbaanwijziging een deel van hun inkomen verliezen en nog minstens vier vijfde werken, kunnen een maandelijkse aanvullende vergoeding van maximaal **€ 162,59 per maand** aanvragen bij Volta.

Meer info over deze en andere aanvullende vergoedingen vind je op www.volta-org.be of via de QR-code.



Het grote gelijk van gelijkstroom

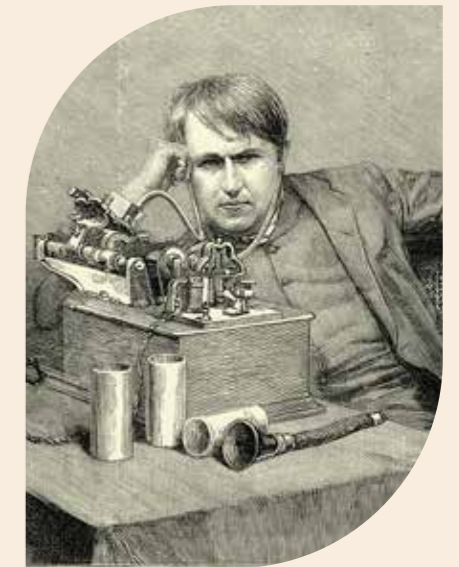
Eind jaren 1880. Thomas Edison en George Westinghouse zijn in een felle strijd verwickeld: *the war of the currents*. Edison gebruikt gelijkspanning voor zijn eerste elektrische distributienetwerk, Westinghouse gelooft in wisselstroom. Uiteindelijk beslecht die laatste het pleit in zijn voordeel, met de steun van Nikola Tesla. Wisselstroom blijkt vooral een stuk efficiënter te zijn.

140 jaar later is gelijkstroom terug als een belangrijk onderdeel van de energietransitie. Ledverlichting, zonnepanelen, thuisbatterijen, laadpunten voor elektrische voertuigen ... Deze nieuwe technieken worden alsmaar vaker gebruikt én werken rechtstreeks op gelijkstroom. Een aparte

voeding in onze elektrische toestellen wordt zo overbodig, het rendement gaat omhoog en consumenten kunnen de energie makkelijk ten volle benutten.

Deze evolutie zorgt voor technische uitdagingen, denk maar aan de ontwikkeling van omvormers of het vastleggen van bedrijfsspanningen, maar ook de regelgeving moet aangepast worden. Een deel van ons team werkt mee aan een update van het AREI om een veilige integratie van deze nieuwe technieken mogelijk te maken.

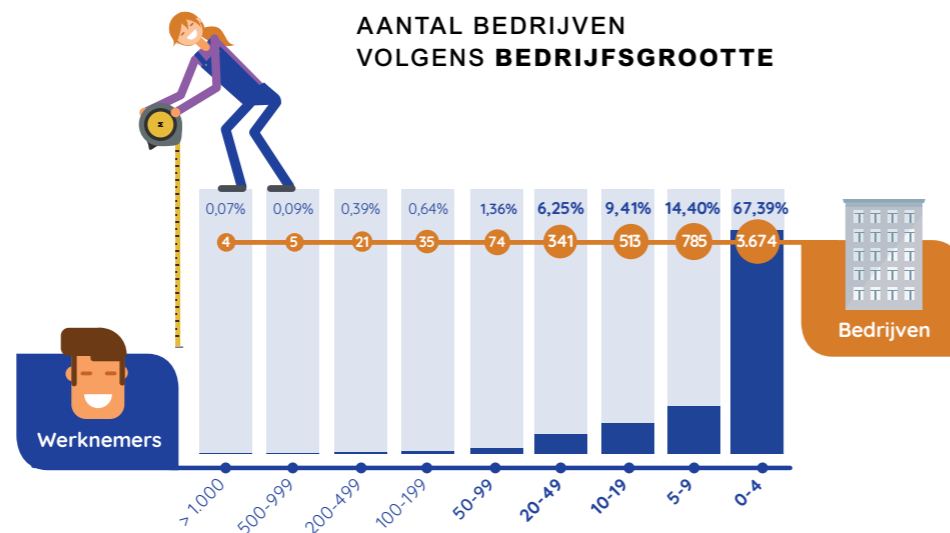
Volta investeert volop in de ontwikkeling van nieuwe technologieën om deze evolutie in goede banen te leiden. Zo richten we in Luik mee een



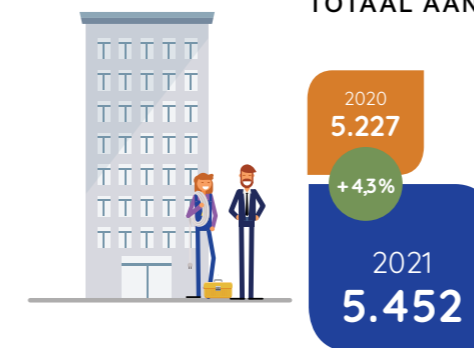
gelijkstroomnet op met uitwisseling van energieproductie en zetten we onze schouders onder een ambitieus renovatieproject voor sociale woningen.

Met de oprichting van de energiegemeenschappen zullen ongetwijfeld nog vragen komen bovendrijven. Maar ondanks alle uitdagingen lijkt gelijkspanning voorgoed terug. Zo krijgt Thomas Edison na al die jaren toch gelijk.

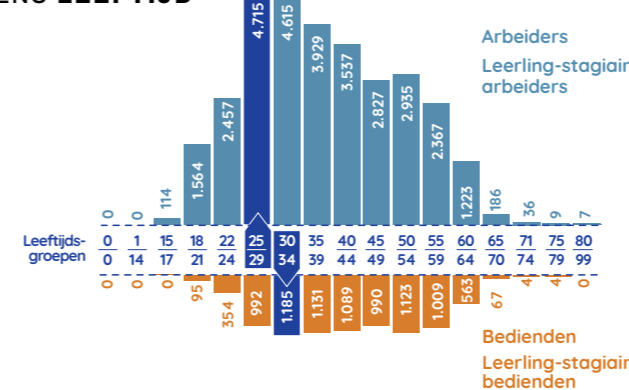
Onze sector in cijfers



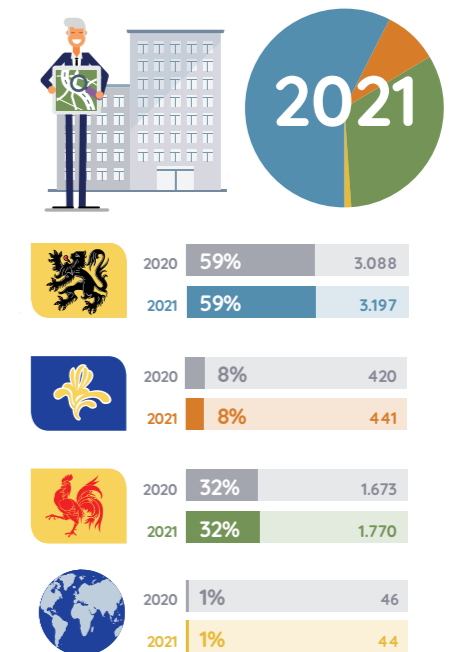
TOTAAL AANTAL BEDRIJVEN



AANTAL WERKNEMERS VOLGENS LEEFTIJD



BEDRIJFSLOCATIE (VOLGENS MAATSCHAPPELIJKE ZETEL)





Hoe Van Noten & Zonen en Evelyne elkaar vonden dankzij duaal leren

Of Evelyne (18) het liefst gaat werken of naar school gaat? “Werken natuurlijk”, antwoordt ze met een kamerbrede glimlach en fonkelende ogen. “Evelyne is fantastisch”, zegt Danny (55), haar mentor bij elektriciteits- en renovatiebedrijf Van Noten & Zonen. “Ze is zo enthousiast en leergierig.”



Evelyne Van Looy

Doet sinds september 2020 aan duaal leren: 2 dagen per week school en 3 dagen werken bij Van Noten & Zonen.



Danny Van de Putte

Na verschillende jobs in de bouw al 10 jaar elektricien bij Van Noten & Zonen. De perfecte mentor voor jongeren zoals Evelyne.



Martine De Groof

Al bijna 18 jaar Volta-medewerker en sinds 2019 adviseur werkplekieren. Matchmaker tussen bedrijven en leergierige jongeren.

In ‘Supergeleiders’ gaan onze adviseurs langs bij mensen uit het werkveld om het resultaat van een mooie samenwerking met Volta te bespreken.

Dat Evelyne hoge ogen gooit bij Van Noten & Zonen is niet zo vanzelfsprekend. Ze is namelijk de enige leerling van haar klas die zonder voorkennis aan de richting ‘Elektrische installaties duaal’ begon in de GO! Spectrumschool in Deurne. Maar als enige meisje in de klas staat ze meer dan haar mannetje.

Evelyne: “In mijn eerste vier jaar middelbaar studeerde ik grafische media, maar dat was niet helemaal mijn ding. Mijn beste vriend studeerde elektriciteit en dacht dat dat misschien ook iets voor mij zou zijn. Ik besloot zijn advies te volgen en koos voor een opleiding duaal leren – een combinatie van school- en werkplekieren – omdat ik meteen praktijkervaring wou opdoen. Mijn klasgenoten hadden allemaal al een aantal jaren elektriciteit achter de rug, maar dat schrikte me niet af.”

Heb je dan niet het gevoel dat je achterophinkt?

Evelyne: “Dat valt wel mee. Ik krijg een goede begeleiding op school. En snap ik toch iets niet helemaal, dan vraag ik het tijdens het werk aan Danny of een andere collega. Ik heb ook een app waarop ik snel basisinfo over elektriciteit kan opzoeken. En ik neem de gebruiksaanwijzingen van materiaal waarmee we werken mee naar huis om ze te bestuderen.”

Danny: “Ik laat Evelyne ook zoveel mogelijk zelf proberen tijdens het werk. Natuurlijk maakt ze dan soms fouten, maar zo leer je pas echt bij. Alles voorkauwen heeft weinig nut.”

VOLTA ALS VOORTREKKER

Sinds wanneer is duaal leren een ding in onze sector?

Martine: “In 2016 vroeg minister van Werk Hilde Crevits enkele sectoren om duaal leren op de kaart te zetten in Vlaanderen. Volta ging met veel plezier in op dat verzoek. We startten met één duale opleiding en hebben er nu elf: van elektrische installaties over podiumtechnieken tot hernieuwbare energie.”

“We startten met één opleiding in 2016 en hebben er intussen elf.”

Martine De Groof

Waar kunnen jongeren die opleidingen volgen?

Martine: “Ruim 50 onderwijsinstellingen verspreid over Vlaanderen en Brussel geven duale opleidingen elektriciteit. Volta werkt voor duaal leren samen met al die scholen. Dankzij dat grote aanbod zijn school en werkplek meestal maar enkele kilometers van elkaar verwijderd. Dat is belangrijk, want een te verre verplaatsing is voor jongeren vaak een reden om een dag school of werk over te slaan of zelfs definitief af te haken.”

Wat zijn de voordelen van duaal leren voor bedrijven?

Danny: “Ons bedrijf groeit, maar het is niet eenvoudig om nieuwe mensen te vinden. Duaal leren is een unieke kans om jonge mensen te laten proeven van de stiel. Als bedrijf investeer je daar wel wat tijd en geld in. Maar als het klikt, zoals met Evelyne, dan heb je er een gemotiveerde werkracht bij die je zelf mee opgeleid hebt volgens de specifieke noden van je bedrijf.”

“Duaal leren is een unieke kans om jongeren te laten proeven van onze stiel.”

Danny Van de Putte

Hoe ondersteunt Volta bedrijven in duaal leren?

Martine: “Als werkplekadviseur help ik bedrijven met alle formaliteiten omtrent duaal leren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de erkenningsaanvraag en andere wettelijke verplichtingen. We lichten bedrijven ook in over de verschillende financiële stimulansen: de start- en stagebonus, de RSZ-korting voor mentors en de doelgroepvermindering voor jonge werknemers. Daarnaast leggen we contacten tussen bedrijven en scholen, en organiseren we mentoropleidingen. Zo leren bedrijven hun jonge collega’s zo goed mogelijk te begeleiden.”

Ook geïnteresseerd in duaal leren? Vind meer info op www.volta-org.be of spreek jouw regionaal adviseur aan.

IDEALE MENTOR

Waarom is Danny zo’n goede mentor?

Evelyne: “Danny is erg geduldig. Ik mag gerust iets drie keer opnieuw proberen. Als het uiteindelijk maar lukt en ik er iets uit leer.”

Danny: “Ik heb vijf kinderen en was lang jeugdvoetbaltrainer. Je kan dus wel zeggen dat ik veel ervaring heb met de begeleiding van jonge mensen. Ik vind het gewoon ontzettend plezierig om met jongeren om te gaan en hen te helpen groeien, zeker als ze zo enthousiast en leergierig zijn als Evelyne.”

“Ik zie mezelf nergens anders meer werken dan bij Van Noten & Zonen.”

Evelyne Van Looy

Hoe ziet je nabije en verdere toekomst eruit, Evelyne?

Evelyne: “Tegen het einde van dit schooljaar moet ik voor mijn gip helemaal zelf een project van a tot z opvolgen: van de offerte tot de oplevering. Lukt dat, dan krijg ik mijn getuigschrift. Daarna volg ik sowieso nog het zevende jaar om mijn diploma te halen. En daarna? Ik hoop dat ik bij Van Noten & Zonen kan blijven werken, ik werk hier ontzettend graag. Ik zie mezelf nergens anders meer werken.”

Onze adviseurs

Onze regionale adviseurs zijn jouw eerste aanspreekpunt. Ze staan klaar om je te helpen en te adviseren bij al jouw vragen. Onze adviseurs beschikken over heel wat parate kennis en kunnen je voor specifieke onderwerpen doorverwijzen naar een specialist ter zake.



Brussel NL, Limburg & Vlaams-Brabant

Ann Ophalvens

0476 89 23 90

ann.ophalvens@volta-org.be



West-Vlaanderen & regio Gent

Vincent Muhr

0474 38 74 46

vincent.muhr@volta-org.be



Oost-Vlaanderen m.u.v. regio Gent

Veerle Van Antenhove

0494 82 39 65

veerle.vanantenhove@volta-org.be



Antwerpen

Astrid Bollen

0478 82 82 46

astrid.bollen@volta-org.be

Volta vzw-asbl
Marlylaan 15/8
1120 Brussel

Tel 02 476 16 76
info@volta-org.be
www.volta-org.be

Volta vzw en Volta fbz zijn sectorale organen van en voor de werkgevers en arbeiders uit de elektrotechnische sector, meer bepaald het paritair subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie (PSC 149.01). Ze zijn opgericht door de sociale partners - beroepsfederaties en vakbonden - van deze sector om bedrijven en arbeiders met raad en daad bij te staan.



VOLTA

KRUISPUNT VAN ELEKTROTECHNIEK
CARREFOUR DE L'ELECTROTECHNIQUE